

Bijlage 1:
Externe veiligheids-
paragraaf

Externe veiligheidsparagraaf bestemmingsplan “Makkum Zuid Oost” gemeente Súdwest Fryslân

A. Toetsingskader

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten. Hiertoe zijn risico's gekwantificeerd, namelijk door middel van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het plaatsgebonden risico is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft.

Groepsrisico (GR)

Dit is de kans dat een groep mensen overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico moet worden gezien als een maat voor maatschappelijke ontwrichting.

Het externe veiligheidsbeleid is verankerd in diverse wet- en regelgeving. Voor voornoemd bestemmingsplan zijn de volgende besluiten relevant:

1. Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Met het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

2. Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRNVGS)

De circulaire is van toepassing op bestemmingsplannen die liggen binnen de invloedsgebieden van transportroutes met vervoer van gevaarlijke stoffen.

3. Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

Op basis van het Bevb dienen plannen, vergelijkbaar met het Bevi, te worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het PR en de oriëntatie waarde voor het GR.

Verantwoordingsplicht

In voornoemde Besluiten en de circulaire is de verantwoordingsplicht groepsrisico opgenomen. Deze verantwoording houdt in dat iedere wijziging met betrekking tot planologische keuzes moet worden onderbouwd en verantwoord door het bevoegd gezag.

B. Risicobronnen

Risicobronnen kunnen worden onderverdeeld in:

- inrichtingen waar risicovolle activiteiten plaatsvinden;
- transportroutes van gevaarlijke stoffen over de weg, water en het spoor;
- buisleidingen.

De risicobronnen die voor dit plangebied relevant zijn, zijn inrichtingen waar risicovolle activiteiten plaatsvinden.

Risicovolle inrichtingen

In of in de directe nabijheid van het plangebied zijn twee risicobronnen gelegen waarvan de risicocontouren zijn gelegen over het plangebied.

Het betreft hier in het plangebied LPG-tankstation taxicentrale Van der Bles, en nabij (ten noorden) van het plangebied garage Horjus. Zie onderstaande uitsnede van de professionele risicokaart.

LPG-tankstation taxicentrale Van der Bles, Suderseewei 11

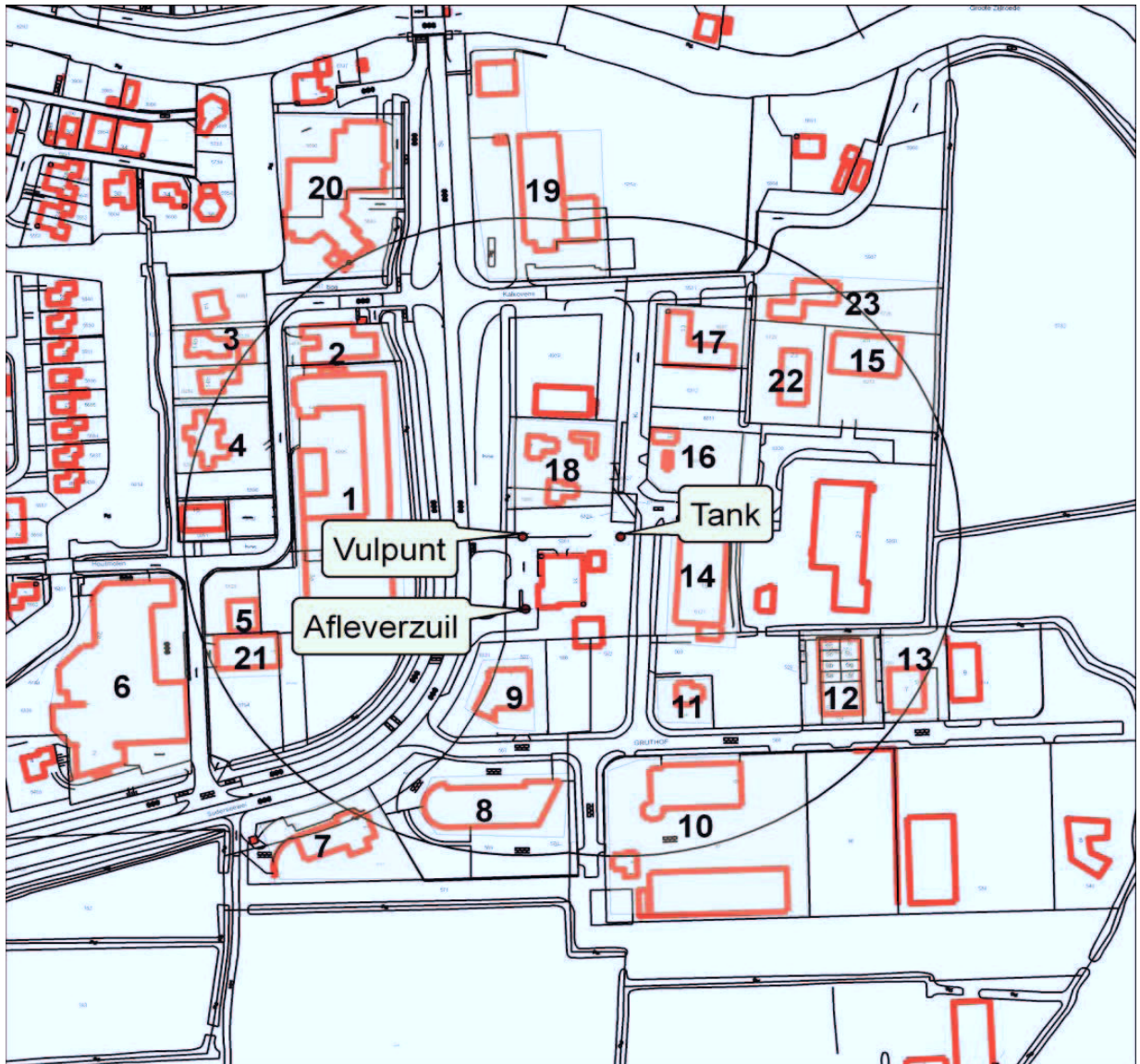
De PR 10^{-6} contouren van het afleverpunt, het ondergrondse reservoir en het vulpunt bedragen respectievelijk 15 m, 25 m en 45 m.

De LPG-doorzet voor dit station is begrensd tot 1000 m³/jaar.

De PR 10^{-6} contouren vallen over het plangebied.

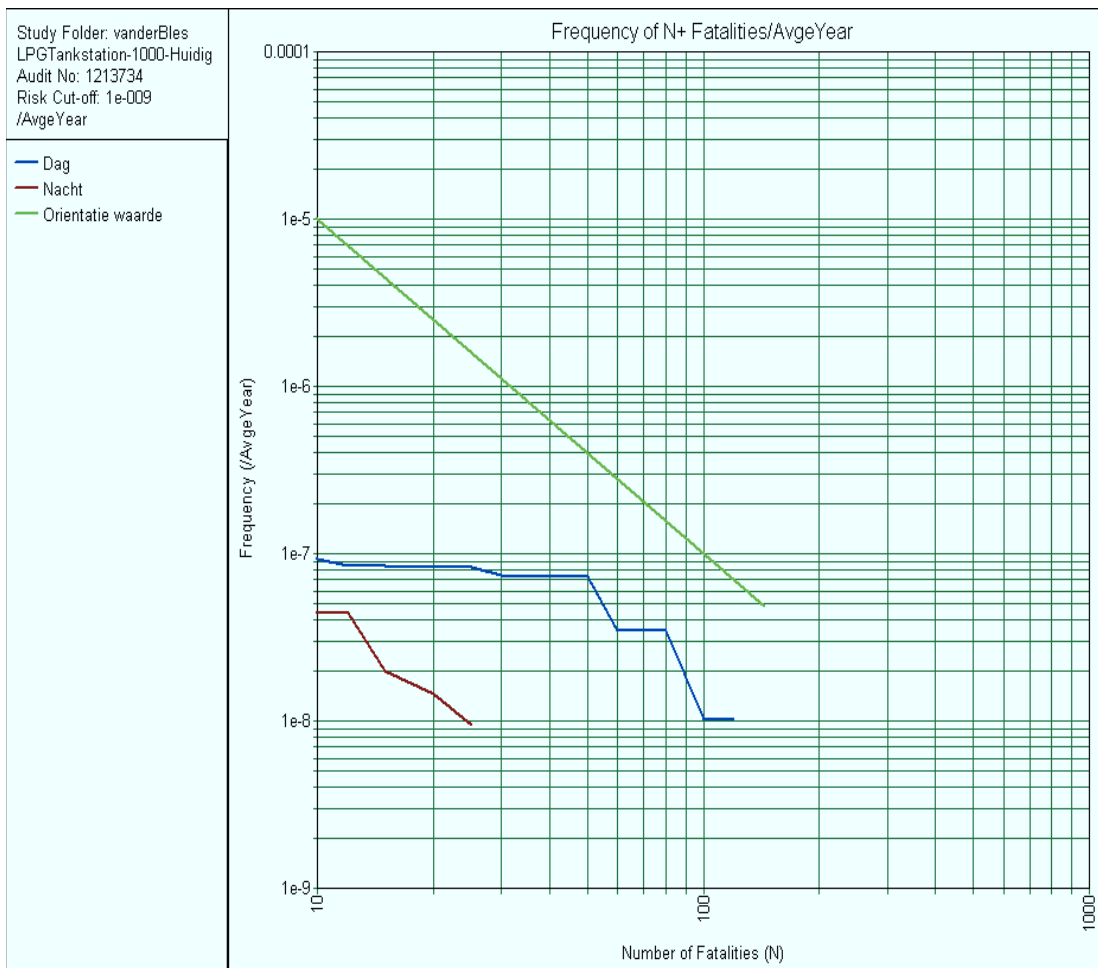
Binnen de PR 10^{-6} contour van het vulpunt bevinden zich twee beperkt kwetsbaar objecten, bedrijfswoningen. Dit is in bestaande situaties toegestaan.

Binnen de PR 10^{-6} contouren van het vulpunt en de het ondergrondse reservoir bevinden zich uitsluitend beperkt kwetsbare objecten, zijnde bedrijven en /of bedrijfswoningen. Dit is in bestaande situaties toegestaan.

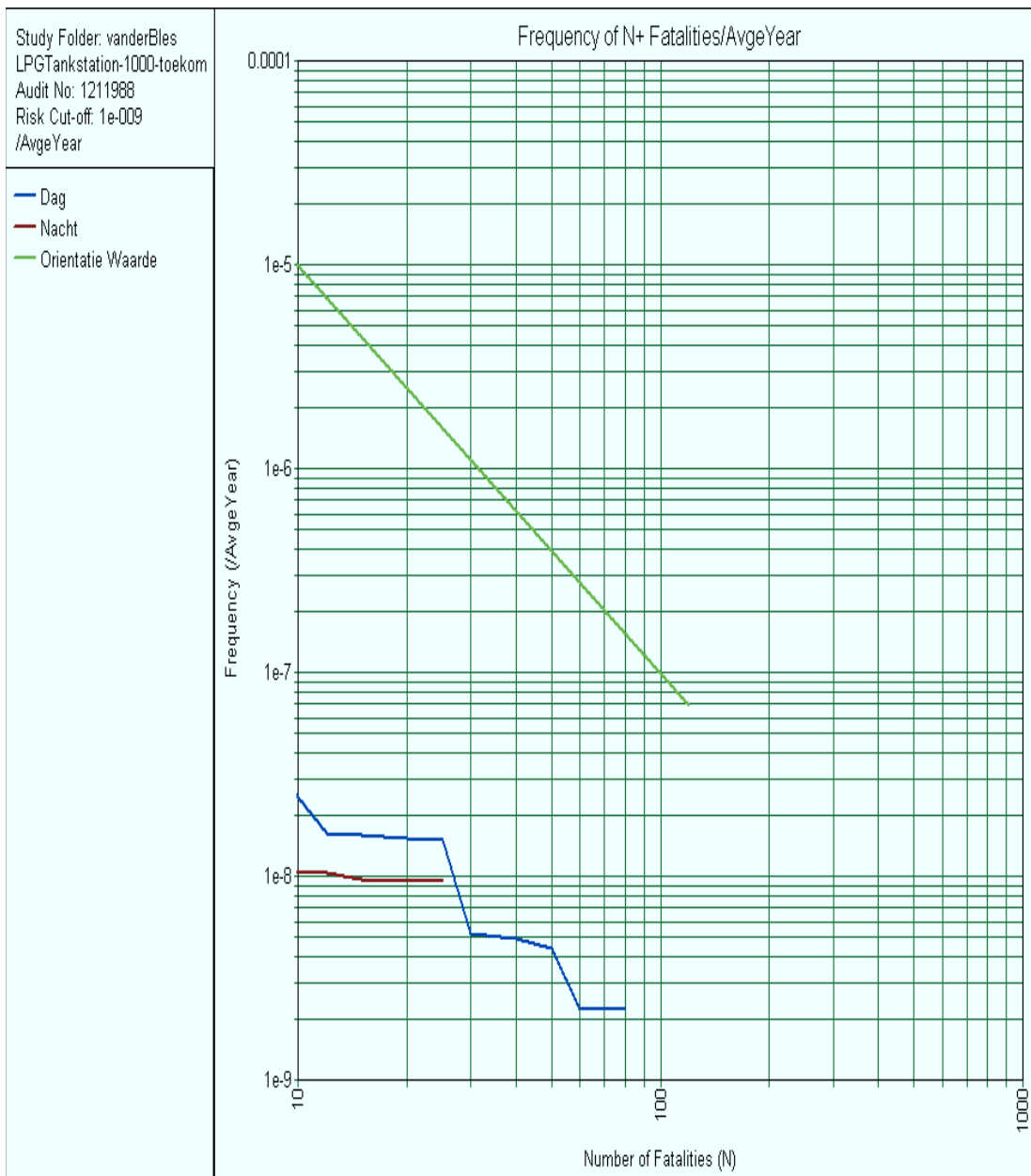

Het plangebied ligt binnen de invloedsgebieden van 150 m gerekend vanaf het LPG-vulpunt en de ondergrondse LPG-tank. Binnen de invloedsgebieden die gelegen zijn over het plangebied, bevindt zich bebouwing.

Voor het LPG-tankstation is door AVIV op 26 augustus 2008, project 81307, een groepsrisicoberekening uitgevoerd. Geconcludeerd is dat het GR veel lager is dan de oriëntatiewaarde. Zie volgende afbeelding.

Groepsrisico LPG-tankstation voor twee tijdvensters voor de bevoorrading doorzet 1000 m³/jr

Groepsrisico LPG-tankstation tankauto voorzien van hittewerende bekleding voor twee tijdvensters voor de bevoorrading doorzet 1000 m³/jr

LPG-tankstation garage Horjus, Suderseewei 5-7

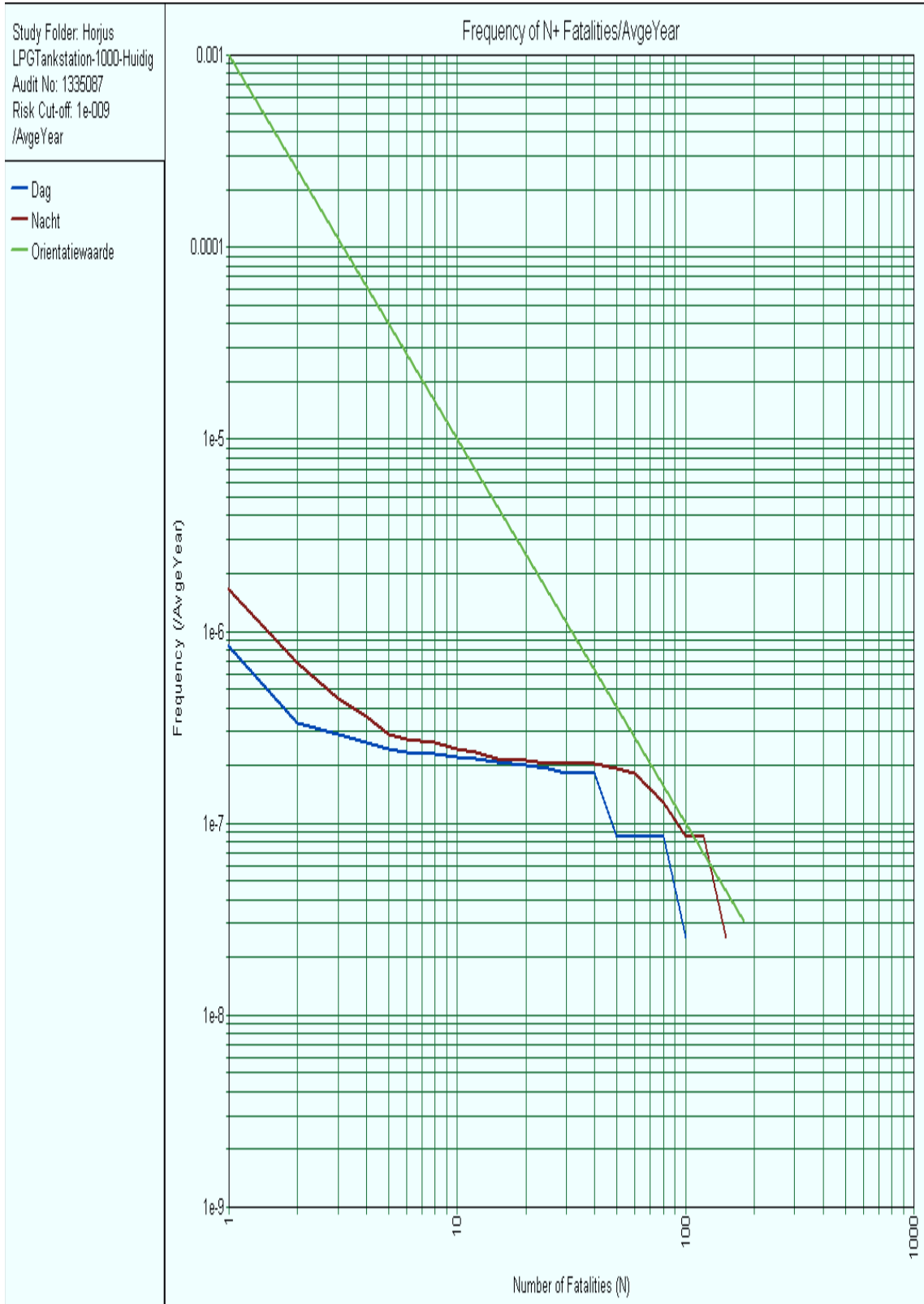
De PR 10⁻⁶contouren van het afleverpunt, het ondergrondse reservoir en het vulpunt bedragen respectievelijk 15 meter 25 meter en 45 meter.

De LPG-doorzet voor dit station is begrensd tot 500 m³/jaar.

De PR 10⁻⁶contouren vallen buiten het plangebied.

Voor het LPG-tankstation is door AVIV op 26 augustus 2008, project 81307, een groepsrisicoberekening uitgevoerd. In deze berekening is nog uitgegaan van de oude situatie met een doorzet van 1.000 m³/jaar.

In de huidige situatie is de doorzet begrensd tot 500 m³/jaar, het GR zal lager uitkomen en ook tijdens de nachtperiode beneden de oriëntatiewaarde blijven.

Groepsrisico LPG-tankstation voor twee tijdvensters voor de bevoorrading doorzet 1000 m³/jr

Groepsrisico LPG-tankstation tankauto voorzien van hittewerende bekleding voor twee tijdvensters voor de bevoorrading doorzet 1000 m³/jr

Met de transportsector voor LPG en het toenmalige ministerie van VROM is in 2005 een convenant "LPG-autogas" afgesloten. Belangrijke afspraken uit dit convenant betreffen het toepassen van een verbeterde vulslang en het aanbrengen van een hittewerende bekleding op de tankauto's. Zowel het PR als het GR nemen door de toepassing van deze maatregelen af. Deze maatregelen zijn eind 2010 volledig doorgevoerd. Het groepsrisico is door het treffen van deze maatregelen afgenomen tot waarden die ver onder de oriëntatiewaarde liggen.

Ten aanzien van de PR-contour voor het vulpunt van de ondergrondse tanks kan worden opgemerkt dat voor de ruimtelijke ordening op dit moment op grond van het Revi gerekend moet worden met een contour van 45 meter.

C. Advies Brandweer Fryslân

Bij brief van 20 juni 2011 is Brandweer Fryslân verzocht advies uit te brengen omtrent de externe veiligheid in relatie tot het bestemmingsplan. Het advies is op 20 juli 2011 ontvangen en is bij de verantwoording van het groepsrisico betrokken.

D. Verantwoording Groepsrisico

Naast de numerieke waarde van het groepsrisico (GR), zoals de ligging van het groepsrisico ten opzichte van de oriëntatiewaarde en de toename daarvan ten opzichte van de nulsituatie, dient ter beoordeling van het groepsrisico en de verantwoording daarvan conform artikel 13 van het Bevi ook gekeken te worden naar kwalitatieve aspecten, zoals zelfredzaamheid, bestrijdbaarheid van het incident, nut en noodzaak, het tijdsaspect en mogelijk risicoreducerende maatregelen. De betreffende onderdelen komen hieronder aan de orde.

Ligging GR t.o.v. oriëntatiewaarde

Huidige situatie (nulsituatie)

De wetgeving verbindt geen harde normen aan de toelaatbaarheid van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten binnen een invloedsgebied, zoals dat wel het geval is bij het PR. Wel bestaat voor de gemeente bij het vaststellen van nieuwe ruimtelijke plannen de wettelijke verantwoordingsplicht. De verantwoordingsplicht is van toepassing voor ruimtelijke plannen binnen een invloedsgebied van een risicovolle activiteit.

Binnen het plangebied liggen de volgende invloedsgebieden waarbinnen het GR verantwoordt dient te worden:

Risicobron**Invloedsgebied**

LPG-tankstation garage Horjus	150 meter
LPG-tankstation taxicentrale Van der Bles	150 meter

Voor de beoordeling van het groepsrisico moet bij LPG-tankstations worden uitgegaan van een invloedsgebied van 150 meter rond het vulpunt en het reservoir. Voor de 2 voornoemde LPG-tankstations zijn in 2008 groepsrisicoberekeningen door adviesbureau AVIV uitgevoerd.

Uit de berekeningen blijkt dat het groepsrisico ruimschoots onder de oriëntatiewaarde blijft.

Toename GR t.o.v. nulsituatie

Toekomstige situatie

Het betreft hier een conserverend bestemmingsplan. Het aantal personen binnen de invloedsgebieden van de LPG-tankstations zal naar verwachting nauwelijks toenemen. Het GR zal dan ook ver beneden de oriëntatiewaarde blijven.

Mogelijkheden van de zelfredzaamheid en van de hulpverlening

Het plangebied is voor de brandweer goed bereikbaar.

De brandweer kan binnen de normtijd aanwezig zijn.

Wel ziet de brandweer enige problemen wat betreft bluswatervoorziening in de zuidoostelijke hoek van het bestemmingsplan.

Mogelijkheden om Groepsrisico te verlagen/optimaliseren

De doorzet van LPG in de vergunning van het LPG-tankstation taxicentrale Van der Bles op 500 m³/jr vast te leggen.

Binnen invloedsgebied LPG-tankstation (150 meter) geen extra personendichtheden toestaan.

Nut en noodzaak van de ontwikkeling / Tijdsaspect

Het betreft hier een actualisatie en herziening van een aantal bestemmingsplannen.

Door het vaststellen van het consoliderende bestemmingsplan is voor de komende 10 jaar het GR op een aanvaardbare manier vastgelegd.

E. Conclusie

Ondanks maatregelen ter verhoging van de veiligheid kunnen risico's nooit voor 100% worden weggenomen. Ook na het nemen van veiligheidsverhogende maatregelen zal een restrisico blijven bestaan.

Met behulp van het uitvoeren van de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico en het brandweeradvies, dient het bevoegd gezag zich uit te spreken over de

aanvaardbaarheid van het restrisico. Voor wat betreft de acceptatie van het restrisico wordt ook het belang van de ontwikkeling meegewogen.

Met het vaststellen van het plan heeft de gemeenteraad verantwoord dat het groepsrisico en de daaruit voortvloeiende consequenties voor de zelfredzaamheid en hulpverlening, maatschappelijk aanvaardbaar zijn. Geconcludeerd wordt dat externe veiligheid geen belemmering vormt voor de haalbaarheid van voorliggend plan.